

Posudek diplomové práce

Diplomant: Miroslav Duda

Název práce: Vývoj právní úpravy branné povinnosti

Oponent: JUDr. Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.

Předloženou práci na téma Vývoj právní úpravy branné povinnosti lze jednak považovat za práci tematicky ojedinělou a zároveň v současné době velmi aktuální. Autor ve své práci představuje jednotlivé relevantní předpisy týkající se branné povinnosti. Jednotlivé právní předpisy uspořádal ve své práci chronologicky, a to od roku 1848 do současné doby.

S autorem lze zcela souhlasit, že branná povinnost v historii českých zemí prošla velmi dlouhým vývojem. Jakýmsi již symbolickým počátkem byl vznik první stálé armády v 17. století. V 18. století jsou zcela patrné velké změny v otázkách branné povinnosti, kdy např. verbování osob do armády bylo nahrazeno odvody. V 19. století se podstatně změnila koncepce branné povinnosti např. v případě stanovení odvodní povinnosti, zrušení osvobození šlechty od vojenské povinnosti atd.

Na počátku 20. století, na základě branného zákona z roku 1920, došlo k zakotvení systému pravidelné armády tvořené vojáky z povolání a povolányými ročníky v činné službě. Branný zákon č. 193/1920 Sb. z. a n. byl zákonem upravující otázky branné povinnosti v meziválečném Československu. Zde správně i konstatuje, že oproti předcházející právní

úpravě, branná povinnost byla definována jako všeobecná a rovná pro všechny občany, a existenci branné moci v první Československé republice po právní stránce zabezpečovala celá řada dalších zákonů, vyhlášek a vládních nařízení.

Autor ve své práci dále věnoval pozornost vývoji branné povinnosti po druhé světové válce, zejména po roce 1948, kdy došlo ke změně politického systému. To se pak projevilo i na obsahu právních předpisů týkajících se branné povinnosti. Roku 1949 došlo k vydání nového branného zákona, kterým zároveň byl mimo jiné zrušen branný zákon č. 193/1920 Sb. z. a n.

Jako další mezník ve vývoji branné povinnosti označil rok 1989, kdy po tomto došlo k vydání několika branných zákonů. Tyto jednotlivé zákony ve své práci nejen představuje ale provádí i jejich juristický rozbor.

Závěr:

Po formální a obsahové stránce nemám připomínek. V práci bylo použito dostatečné množství literatury a pramenů. Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě. Práci hodnotím známkou výborně.

Otázky k obhajobě:

1. Postavení, práva a povinnosti žen podle zákona č. 14/1946 Sb., o zatímní úpravě vojenské služby žen v československé branné moci

V Plzni, 14. dubna 2023

JUDr. et Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.